

Zpravodaj obce

X.ročník, prosinec 2024

Čtvrtletník
Registrováno u Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem: MK ČR E 21 992

KOŽUŠANY - TÁŽALY

Vážení a milí spoluobčané,

dovolujeme si vás oslovit naším tradičním obecním zpravodajem v tomto pěkném adventním čase. V období vánočních příprav a všech možných starostí v závěru roku je velmi milé pozorovat, jak se lidé v naší obci navzájem scházejí a tráví čas adventu při mnoha společenských příležitostech, které se v obci pořádají. Zvláště je třeba vyzvednout letošní krásný povedený nápad jménem „Adventní okénko“, kdy děti, ale také dospělí se mohou každý den navečer těšit, že najdou někde v obci rozsvícené okénko s číslicí data toho dne, kde je vždy čeká překvapení v podobě nějakého drobného občerstvení či malé pozornosti pro děti. Každý den navečer tak můžeme potkávat na procházce spoustu rodin s dětmi a užívat si milá setkání.

Přejme si, aby poselství Vánoc o lásce a lidské blízkosti proniklo do hloubky našich srdcí.

Krásné vánoční svátky a hojnost zdraví v novém roce 2025 vám všem přeje

Petr Mazal, starosta

Úpravy a opravy kulturního domu v Tážalech – část II

V minulém čísle zpravodaje jsme informovali o chystaných stavebních úpravách kulturního domu především v rámci výměny staré krytiny za novou, a to ve stejném stylu, jak tomu proběhlo na budově obecního úřadu. To vše se povedlo a obě budovy si nemají co závidět, alespoň pokud se krytiny týče.

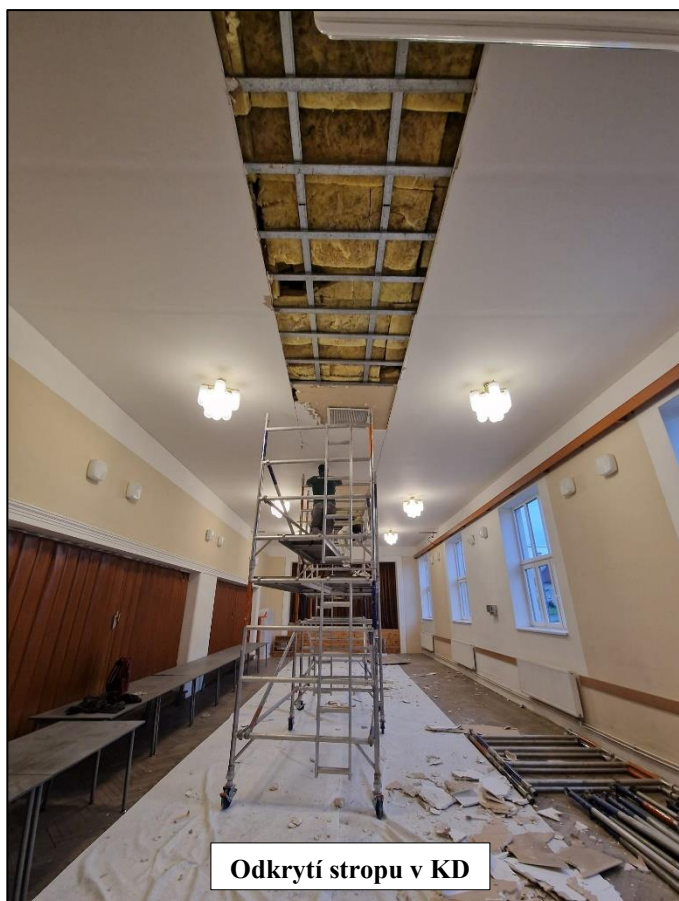
V rámci těchto prací byla provedena i kontrola stávající střešní konstrukce, kdy byl zjištěn nevyhovující stav vazníků. Ty byly poddimenzované a způsob jejich spojení v konstrukci již nebyl plně funkční. Toto způsobovalo postupnou deformaci jak konstrukce samotné, tak zavěšeného stropu nad hlavním sálem kulturního domu. Následovaly opravy, při kterých došlo k vyztužení všech vazníků a postupnému zdvihání celé konstrukce. V rámci těchto prací bylo nutné částečně rozebrat i sádkokartonový strop nad sálem. Na opravě se podílely dvě firmy. Pokrývači, kteří prováděli i výměnu krytiny a také firma specializující se na vazníky.

Tyto události bohužel způsobily, že se v posledním čtvrtletí tohoto roku nemohly na hlavním sále konat žádné společenské akce. Kdo mohl, tak se vměstnal do přísálí, někteří ale přišli o rodinné oslavy, někdo musel přesunout svatbu a nekonaly se ani tradiční besídky MŠ a ZŠ. Vše ale ve jménu bezpečnosti. Veškeré práce by měly být hotové do konce roku a my všichni se tak můžeme těšit na plesovou sezonu, která začíná již 11.1.2025 Tříkrálovým plesem právě v prostorách kulturního domu.

Rekonstrukce místní knihovny

Místní čtenáři, kteří si chodí pravidelně půjčovat knihy, si určitě všimli, že je knihovna již delší dobu zavřená. Je to kvůli další stavební akci, která právě probíhá v Tážalech na č.p. 1. Knihovna se po několika desetiletích dočká celkové rekonstrukce. Obecní zaměstnanci postupně odstranili veškerý mobiliář, vytrhali podlahu a shodili strop. Následovaly nezbytné zednické práce a nová elektroinstalace. To vše bude doprovázet nový nábytek spolu s moderní IT technikou umožňující jednodušší, vzdálené objednávání z hlavní knihovny v Olomouci. Na tuto rekonstrukci by měla postupně navázat i úprava vstupních prostor do budovy obecního úřadu, které tak dostanou reprezentativnější podobu.

Odkrytí stropu v KD

Obnažená knihovna

Místní komunikace v Tážalech

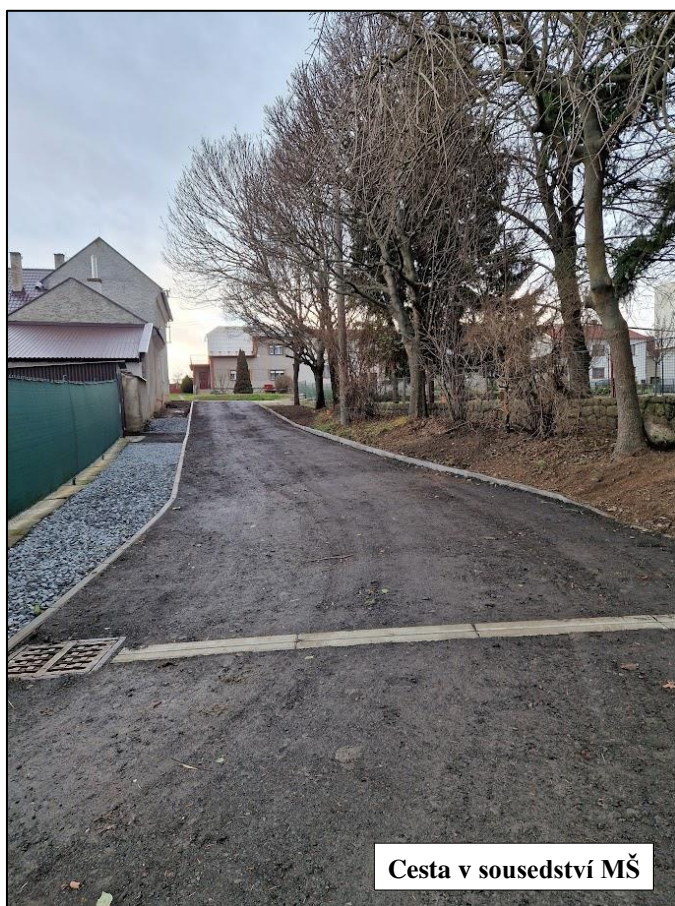
Všichni, kdo jezdí ať už na kole či autem, si museli všimnout, že komunikace od obecního úřadu směrem k točně už tak „nedrncá“ a je už menším tankodromem, než když jsme o situaci psali v červencovém vydání zpravodaje. Obci se po delší době podařilo najít řešení, které alespoň částečně zmírní neutěšenou situaci v této části obce. Střed komunikace v šířce 4 m byl vyfrézován a do této rýhy byl položen nový asfaltový povrch. Průjezd obcí je tedy komfortnější, než tomu bylo ještě na počátku podzimu tohoto roku. Současně došlo ke strojovému vymetení šterku podél obrubníků, který hlavně v letním období trápil spoustu občanů svou prašností, zvláště při rychlém projetí osobních aut. Stav není ideální, ale věříme, že přispěje alespoň na nějakou dobu k lepší kvalitě života podél této komunikace. Děkujeme tímto spoluobčanům za součinnost při omezeném parkování v době stavebních prací.

Vytápění v kožušanské tělocvičně

V rámci stavebních úprav, které letos v areálu TJ Kožušany probíhaly, se podařilo ve vnitřních prostorách tělocvičny instalovat nový způsob úsporného vytápění, který je dnes samozřejmostí v jiných moderních sportovních halách či velkých průmyslových objektech. Jedná se o horkovzdušný typ vytápění na bázi zemního plynu. Starý, neefektivní a nevhodný způsob vytápění byl odpojen. Hlavní prostor tělocvičny tak obhospodařují dvě jednotky. Chodbu a šatny pak vytápí jedna jednotka.

Dopravní situace u mateřské školy směrem na Záhumenky – část II

V předešlém čísle zpravodaje jsme psali o dopravním značení, které se chystá k osazení na této obslužné komunikaci a průjezd se tak zjednoduší. Další úpravou, která probíhá v těchto dnech, je jednoznačná definice cesty a parkovacích míst v těsném sousedství MŠ. K tomu pomohla výstavba klasických dopravních obrubníků vymezujících cestu jako takovou a samotné parkovací stání. Materiál použitý pro cestu je frézovaný asfaltový recyklát. V rámci zvýšení bezpečnosti chodců, kteří ústí této cesty přecházejí ve směru od Kocandy k MŠ, bude vybudován zpomalovací práh, který bude nutit řidiče při výjezdu na komunikaci II/435, v těchto místech zpomalit. Pevně věříme, že realizace obou zmíněných akcí, tedy dopravního značení a jasně definované cesty s parkovacím místem, přispěje k obecné pohodě spoluobčanů v této oblasti.

POPLATKY V OBCI V ROCE 2025

Stočné bude zvýšeno ze 40Kč na **45Kč / m³** včetně DPH. Vyúčtování v dubnu – květnu.

Vodné bude zvýšeno z 51Kč na **55Kč / m³** včetně DPH. Vyúčtování v září.

Komunální odpad zůstává na **6Kč / Kg**. Platební výměr v únoru – březnu.

Poplatek za psa se nemění, tedy **200Kč / rok**. Občané starší 65 let platí **100Kč / rok**.

Nadměrná dopravní zátěž v naší obci

Na základě veřejného slyšení realizovaného v Senátu dne 3.9.2024 na téma **Vliv silniční dopravy na stav komunikací a její dopady v území** byla panem senátorem L.Kantorem vypracována konkrétní doporučení pro změny v legislativě, které v září předal vládě. Snížit maximální povolenou hmotnost kamionů (máme 48 tun) na úroveň sousedních zemí a zpřísnit sankce, jakož i zjednodušit proces povolování umístění dopravního značení zákazu tranzitu, to byly body, které se nacházely v doporučení pro vládu na základě veřejného slyšení. Paní senátorka Helena Pešatová za STAN do doporučení prosadila požadavek na zlepšení kontroly zákazu tranzitní dopravy a zvýšení pokuty za jeho porušení. K účinnější kontrole kamionů by měla přispět přeměna Centra služeb pro silniční dopravu na Inspekci silniční dopravy, která by bez součinnosti Policie ČR nebo Celní správy mohla kontrolovat technickou způsobilost nákladních vozidel, autobusů, hmotnost a emise.

Dne 4.12.2024 se projednával v Poslanecké sněmovně vládní návrh zákona č. 111/1994 Sb. o silniční dopravě a další související zákony jako sněmovní tisk č. 813. Touto novelou zákona se má zřídit Inspekce silniční dopravy, která bude vykonávat působnost dle zákona o pozemních komunikacích a zákona o silničním provozu. Jakmile bude novela přijata, bude Vám sdělena v dalším čísle Zpravodaje, co to pro nás bude znamenat nového.

V měsíci srpnu 2024 byly opět zahájeny přípravy na další administrativní proces ve formě žádosti o vydání opatření obecné povahy v rámci zákazu tranzitu nad 12 tun v obcích Kožušany – Tážaly, Charváty, Tovačov. Dne 3.12.2024 vydal jako první Magistrát města Přerova veřejnou vyhlášku ke stanovení přechodné úpravy provozu na krajských silnicích mj. II/435 omezení tranzitní dopravy nad 12 tun Olomouc-Polkovice, a to od 1.1.2025 do 31.12.2025. Původně jsme žádali o stanovení této úpravy již na dobu neurčitou, nicméně po dohodě s Policií ČR jsme v zájmu rychlého vyřízení věci souhlasili se stanovením na dobu určitou s tím, že v dalším roce už rozhodně budeme trvat na časově neomezeném zákazu tranzitní dopravy nad 12t s ohledem na to, jak hustá je v naší obci doprava.

Dne 1.6.2024 – 30.6.2024 proběhlo první měsíční měření intenzity dopravy v naší obci. Celkový počet vozidel, která projela naší obcí v obou směrech, byl 257.066, z toho velkých vozidel 12.443 a malých vozidel 244.623. Denně obcí projede kolem 9.000 vozidel, ale jsou dny, kdy jich naší obcí projelo přes 10.000. Celkem 31.643 vozidel jelo nad 50 km/h.

Dne 1.7.2024 – 31.7.2024 byl celkový počet jedoucích vozidel v obou směrech 251.337, z toho velkých vozidel 12.502 a malých vozidel 238.835. Celkem 28.562 vozidel překročilo povolenou nejvyšší rychlost.

Dne 1.8.2024 – 31.8.2024 projelo obcí 250.436 vozidel v obou směrech z toho 11.335 velkých a 239.101 malých vozidel. Nejvyšší povolenou rychlost překročilo 30.054 vozidel.

Dne 1.9.2024 – 30.9.2024 byl celkový počet jedoucích vozidel v obou směrech 247.612, z toho velkých vozidel 11.235 a malých vozidel 236.377. Celkem 31.268 vozidel překročilo nejvyšší povolenou rychlost v obci.

Dne 1.10.2024 – 31.10.2024 byl celkový počet jedoucích vozidel v obou směrech 258.233, z toho velkých vozidel 12.618

a malých vozidel 245.615. Celkem 32.347 vozidel překročilo nejvyšší povolenou rychlost v obci.

V měsíci září 2024 byla odeslána Magistrátu města Olomouc žádost o úsekové měření v naší obci prostřednictvím Městské policie Olomouc a k žádosti byl připojen návrh veřejnoprávní smlouvy, kterou musí schvalovat Rada města Olomouc, Olomoucký kraj a zastupitelstvo naší obce. Úsekové měření nám bylo přislíbeno již před dvěma lety. Do dnešního dne na tento dopis nikdo písemně nereagoval. Pouze nám bylo v říjnu 2024 telefonicky sděleno, že o úsekové měření mají zájem některé městské části Olomouce, a že bude jednáno přednostně o zřízení úsekového měření pro ně. Proto jsme se dopisem koncem listopadu obrátili přímo na pana primátora se žádostí o podporu při zavedení úsekového měření v naší obci. Naše obec je dle informací jediná, která žádá Statutární město Olomouc o zajištění úsekového měření. Nejsme z našeho finančního rozpočtu schopni zakoupit drahé měřicí zařízení, jehož cena dosahuje částky 1 mil. Kč a s nutnými certifikacemi je provoz ještě dražší. Nemáme v obci zřízenou obecní policii, která by pokuty vymáhala. Územně spadáme pod Magistrát města Olomouce, proto nás v této věci odmítli administrativně zabezpečit ve městě Přerově a Prostějově, které jsme rovněž žádali o součinnost při realizaci úsekového měření. Jedině to nám totiž může výrazně pomoci od nepřiměřené rychlosti, kterou řidiči naší obcí projíždějí, což zvyšuje nebezpečí pro ostatní a samozřejmě hlučnost.

Závěrem bych chtěla apelovat na všechny cyklisty, kteří projíždějí naší obcí a místo silnice používají chodníky. Naprosto chápu, že se většina občanů obává jet na kole po rušné silnici, kde jsou kamiony a hustá doprava. Na druhou stranu se v obci stalo již několik střetů vozidel vyjíždějících z garáží nebo stání před domem, když zrovna v tu chvíli projížděl cyklista po chodníku, aniž by byl pozorný k okolí. Podobně riziková je situace, kdy vozidlo vyjíždí na silnici a najednou se mu za vozidlem vynoří běžec nebo chodec, zvláště když je už šero nebo tma a není řádně osvětlen. Střety s cyklisty se staly s občany z jiných obcí a našimi řidiči. Zatím se to vždy obešlo bez vážného zranění, nicméně je to velice nebezpečné. Pokud se cyklista obává použít silnici k jízdě, měl by po chodníku jít pěšky a vést kolo. Jezdit na kole po chodníku je ze zákona obecně zakázáno. Výjimku představují pouze úseky, kde je vjezd na chodník výslovně povolen dodatkovou tabulkou „Stezka pro chodce s povoleným vjezdem kol“. Jedná se zpravidla o místa, kde pro cyklisty nelze vyčlenit dostatečně velký bezpečný prostor ve vozovce a přilehlý chodník je zároveň poměrně málo frekventovaný. Při průjezdu těmito úseky je vždy potřeba pamatovat na to, že povolení vjezdu cyklistů na chodník ještě automaticky neznamená, že se na něm mohou pohybovat stejným způsobem jako po vozovce. I zde stále platí základní pravidlo, že chodník je určen v první řadě k pohybu chodců, které cyklista v žádném případě nesmí ohrozit. A to i za cenu toho, že by musel úplně zastavit nebo sesednout z kola. I pro děti podle zákona platí stejné pravidlo jako pro dospělé cyklisty. Jediný rozdíl je v tom, že děti mladší 15 let ještě nenesou odpovědnost za spáchání přestupku, takže na rozdíl od dospělých nemohou za jízdu po chodníku dostat pokutu.

Mgr. Michaela Sigmundová, Ph.D.

ŠKOLNÍ ZPRÁVY

Na adventním věnci brzy zapálíme další svíčku a společně s dětmi se těšíme z nejhezčího období roku – adventu. Děti tuto dobu milují, těší se na první sníh, na Mikuláše, na Ježíška a na vánoční prázdniny v kruhu svých nejbližších. Zapálená světla luceren při podvečerní vycházce naší vesnicí nám napovídají, že nastává období míru, klidu a pokory.

Za poslední měsíce školního roku se toho v naší škole událo hodně. Sotva jsme si užili celodružinovou Drakiádu na fotbalovém hřišti, následovala diskotéka na strašidelné téma. Děti si v maskách užily zábavu, tanec a soutěže spojené s občerstvením. Hned po této zábavné aktivitě následovalo bubnování. V naší tělocvičně se rozezněl rytmický zvuk afrických bubnů a naši malí hudebníci si mohli vyzkoušet rytmický doprovod a seznámit se s hrou na africké bubny djembe. Pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty si mohli naši žáci ZŠ a MŠ procvičit na dopravním hřišti pod vedením zkušených dopravních policistů. Přednosti, semaforey, pokuty, jízda na motokárách, znalost dopravních značek, to vše bylo náplní této oblíbené akce.

Mladí krotitelé draků

Naše škola je otevřená pro všechny, proto nás potěšila návštěva rodičů i prarodičů v rámci Dne otevřených dveří, dopoledne do výuky i odpoledne do vánoční dílničky naší školní družiny. Odměnou pro naše návštěvníky bylo vlastnoručně vyrobené přáníčko, andílek a věneček. Na tradiční vánoční jarmark spojený s rozsvěcováním vánočního stromu vytvářeli naši žáci vánoční ozdoby, svíčky a pracovali s přírodním materiálem.

V rámci projektu inovativního vzdělávání proběhlo tvoření s paní Izabelou, kde se děti naučily novou techniku s paměťovým drátem a vytvořily vánoční dárky pro své nejbližší. Jak vypadá profesionální trénink kick-boxu pod vedením mistra světa a jeho týmu jsme si mohli zažít v naší tělocvičně. Děti byly nadšené a poučené, že tento druh sportu patří pouze do tělocvičny.

Velká část těchto aktivit je pro děti zdarma, a to díky financování z různých projektů. Zdarma probíhalo i bruslení u Tržnice v Olomouci, které se dětem moc líbilo. Návštěvou knihovny na Jungmannově ulici v Olomouci si naši žáci zdokonalili vědomosti o pravěku a zdokonalili svou čtenářskou gramotnost. Oblíbenou aktivitou jsou také hodiny s rodilým mluvčím, které obohacují výuku angličtiny. Děti si svého lektora oblíbily hlavně pro jeho humor a empatii.

Přejeme všem lidem dobré vůle klidný advent a pokojné vánoční svátky.

Za kolektiv ZŠ, Zlata Sedláčková

Drakiáda

Nástup na Kick Box

Začarováný kruh

Já mám přednost

Adventní čas v naší školce

Adventní období je pro naši školku časem radosti, očekávání a příprav na Vánoce. Je to doba, kdy se s vašimi dětmi společně připravujeme na krásné svátky plné pohody a klidu. I když je adventní čas u nás ve školce plný shonu a aktivit, zároveň je to období, kdy se vytvářejí vzpomínky, které nás zahřejí u srdce.

Jarmark výrobků našich dětí, který se konal nedávno, je již tradičním předvánočním setkáním, kde si mohou návštěvníci zakoupit originální dárečky, které děti vyrobily se svými učitelkami. Tento jarmark je příležitostí nejen k nákupu malých vánočních dáreků, ale i k setkání celé školní komunity.

Dne 5.12. k nám do školky zavítali tři návštěvníci, na které se děti těší a zároveň trochu obávají – Mikuláš, čert a anděl. Po zazpívání čertí písničky a přednesení slibu, že se děti do příštího roku zase o kousek polepší, Mikuláš a jeho společníci nadělovali dobroty a povzbuzovali děti k dalšímu snažení.

A co nás ještě čeká do konce roku? Na děti se těší profesionální lektorka se svojí jógovou lekcí, vánoční koncert Marka Soldána, divadelní představení a nově vánoční setkání s rodiči v MŠ. Kvůli rekonstrukci kulturního domu letos nepořádáme velkou vánoční besídku pro celou vesnici, ale přesuneme se do komorního prostředí školky. Děti se mohou mimo jiné těšit na dárečky pod vánočním stroměčkem. Na závěr roku opět připravujeme vánoční přání pro seniory z naší obce. Společně s dětmi je pečlivě vyrábíme a poté roznášíme do vašich domovů, abychom vám tímto způsobem přinesli kousek vánoční pohody a radosti.

Kanisterapie aneb hafani ve školce

Mladí, nadšení bubeníci

Rádi bychom touto cestou poděkovali všem rodičům, kteří nám pomáhají, a také celé obci za podporu v naší práci. Přejeme všem krásné a klidné Vánoce plné pohody a štěstí a do nového roku zdraví, lásku a spoustu krásných chvil.

Kolektiv MŠ Tážaly

BEZPLATNÁ PRÁVNÍ PORADNA PRO OBČANY OBCE KOŽUŠANY – TÁŽALY

Termíny právní poradny leden-březen v r. 2025:

<u>10.1.2025</u>	<u>14.2.2025</u>	<u>14.3.2025</u>
18:00 - 18:30	18:00 - 18:30	18:00 - 18:30
18:30 - 19:00	18:30 - 19:00	18:30 - 19:00
19:00 - 19:30	19:00 - 19:30	19:00 - 19:30
19:30 - 20:00	19:30 - 20:00	19:30 - 20:00

Redakční poznámka:

Účastí na všech akcích pořádaných obcí Kožušany – Tážaly poskytují občané souhlas s pořízením obrazových a zvukově-obrazových záznamů pro účely obce.

Fotografie k uplynulým akcím v obci naleznete na webových stránkách v sekci fotogalerie.

<https://www.kozusanytazaly.cz/fotogalerie>

OD SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

Vážení spoluobčané, rád bych vás seznámil s činností sboru dobrovolných hasičů v uplynulém pololetí, které začalo jako obvykle tradiční akcí konající se vždy první víkend v červenci v Kožušanech. Jedná se o noční závod v požárním útoku mužů a žen, který patří do série závodů Olomoucké noční ligy. Celou noc tak můžete slyšet řev hasičských mašin a vidět to nejlepší, co může požární sport na Moravě nabídnout. Letos naši obec reprezentovala družstva mužů, žen a dorostů. Celková byla účast všech družstev velká a atmosféra neopakovatelná.

O prázdninách jsme si dali i pauzu od společenských akcí a začali se naplno věnovat požárnímu sportu. Trénink za tréninkem a závod za závodem, tak probíhalo celé léto. V říjnu jsme uspořádali nultý ročník podzimní pohárové soutěže. Počasí vyšlo parádně, a tak byla účast enormně velká. Přijelo k nám 51 družstev, což v rámci pohárových soutěží nemá obdoby. Začátkem listopadu jsme v rámci akcí, které pro obec tradičně pořádáme, přichystali opět i lampiónový průvod. Letos vedla trasa od kulturního domu v Tážalech rovnou k hasičské zbrojnici. Tady bylo připraveno bohaté občerstvení, příjemná hudba i stezka odvahy pro všechny nebojácné děti. Průvod byl už tradičně zakončen krásným ohňostrojem. Poslední akcí roku mělo být kožušansko-tážalské posezení s vínem u cimbálu. Vše bylo připraveno, domluveno a nakoupeno. Bohužel, akce musela být z důvodu nevyhovujícího stavu kulturního domu zrušena. Nebojte, příští rok to zkusíme znovu.

Pokud by měl někdo chuť stát se dobrovolným hasičem a pomáhat nám dělat naši obec lepším místem pro společenský život, jste vítáni. Rádi také uvítáme mladé sportovce ve věku 5-35 let do našich sportovních družstev.

Děkujeme všem, kteří se našich akcí účastnili a podporovali nás. Velké poděkování patří také panu starostovi a celému obecnímu zastupitelstvu za podporu naší činnosti.

Pálení čarodějnic

Kožušanská liga

Přejeme vám krásné prožití vánočních svátků a šťastný nový rok 2025.

Za SDH Petr Zmeškal

... DRUŽSTVO DOROSTŮ NA PODZIM NEZAHÁLELO

Je 8. září a my se vydáváme na další kolo ligy okresu Olomouc do Nové Hradečné. Motivace do závodu nám samozřejmě nechybí, protože víme, že na další úspěch rozhodně máme, trénovali jsme totiž celé léto. Kolem půl deváté jsme na místě. Vše se zdá být připraveno pro zahájení pokusů požárního útoku. Při přípravě na náš pokus někteří z nás zjistili, že si doma nechali běžecké boty, a tak mají pouze kožené tenisky. Ale ani tyto komplikace nás nerozhodí. Na start jdeme až předposlední, a tudíž jsme měli možnost sledovat všechny konkurenční týmy, jak na tom jsou.

Již chystáme všechny hadice a ostatní náčiní na základně. Vše je připraveno. Po zaslechnutí výstřelu ze startovací pistole se vrháme do našeho pokusu na plný plyn. Základna je vyluxovaná, voda už je ve stroji a my už jen čekáme, jak to zakončí naše dvě proudařky. A zakončení to bylo přímo mistrovské! Časomíra se zaslavila na výsledném čase 21,34 sekundy. Náskok zase o sekundu od ostatních. Nikdo lepší už nebyl. Bereme výtečnou první příčku a po zbytek dne vášnivě fandíme dalším týmům z našeho sboru.

Další soutěž se měla konat 15. září v Luděřově. Bohužel se kvůli obavám z počasí a nepříznivých předpovědí zrušila. Ještěže tak! Povodně obléhaly většinu vesnic a polí v okolí, a tak bylo na čase pomáhat druhým, nikoli soutěžit. Povodně zrušily i plánované slavnostní vyhlášení na náměstí v Olomouci.

Ale vyhlášení se přece jen konalo! Pátého října v areálu u zámku v Náměšti na Hané nás vítalo deštivé počasí, ale ani to nám nedokázalo vzít naši veselou náladu. Jelikož jsme dokázali vyhrát všechny závody kategorie dorost, vyhráli jsme tak i celkově. Úžasné!

Jako poslední závody a současně i třešničkou na dortu za pohádkovou sezonou nám byla podzimní pohárová soutěž v Kožušanech zmíněná v předchozím článku. Jelikož v našem týmu jsou 2 chlapci, tak jsme museli běžet v kategorii mužů. Proudářka nám upadla těsně před terčem, ale i tak se nám pokus podařilo řádně ukončit.

Družstvo dorostů

Tato sezona byla pro nás více než úžasná. Již teď jsme plní sil a těšíme se na sezonu novou!

Za dorost Jakub Šmakal

JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ INFORMUJE

Vážení občané, naši příznivci a přátelé,

Letošní rok byl pro nás velice nadprůměrný počtem zásahů. Ke dni 16.12.2024 evidujeme celkem 44 událostí, z toho 21 událostí mimo katastr naší obce. Působili jsme napříč krajem, od Přerovska až po Jeseník. Během těchto událostí jsme prováděli nezbytná školení, údržbu techniky, práci pro obec a občany. Během posledního čtvrtletí tohoto roku jsme se řádně školili v oblasti velitelů na centrální stanici v Olomouci. Tato školení nám pomohla zlepšit naše dovednosti a připravenost na různé situace.

Rádi bychom vás informovali, že jsme získali dotaci ve výši 11 000 Kč za uskutečněné zásahy mimo katastr naší obce v období od 1. 8. 2023 do 31. 7. 2024. Tato podpora nám pomůže v pokračování činnosti a zajišťování kvalitní služby pro naši komunitu. Také bychom chtěli vyjádřit vděčnost za poděkování, které jsme obdrželi za naši pomoc při povodních. Je pro nás důležité vědět, že naše úsilí a nasazení v těžkých chvílích byly oceněny.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na našich školeních a zásazích a těšíme se na další spolupráci a společné úspěchy.

Touto cestou chci za JSDH popřát klidné vánoční svátky a šťastný nový rok.

Velitel jednotky, Jan Hynek

brig. gen. Ing. KAREL KOLÁŘÍK
ředitel Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje
vrchní rada

V Olomouci dne 7. 11. 2024

Vážený pane starosto,

dovoluji mi, abych Vám srdečně poděkoval za rychlou, účinnou a operativní pomoc, kterou poskytly jednotky sboru dobrovolných hasičů Vaší obce při záchranných a likvidačních pracích v souvislosti s katastrofálními povodněmi v Olomouckém kraji. Jednalo se o krizovou situaci mimořádného rozsahu s obrovskými škodami a následky pro obyvatelstvo. Z tohoto důvodu si řešení situace vyžadovalo rozsáhlé nasazení sil a prostředků složek integrovaného záchranného systému nejen z Olomouckého kraje, ale postupně téměř ze všech krajů České republiky. Velice si vážím enormního nasazení členů Vaší jednotky při záchranných a likvidačních pracích, jejichž rozsah byl kvůli zkáze způsobené silou horských řek Bělá, Vidnávká, Staříč a Černý potok mimořádný. Požadavky ze strany velení zásahu byly flexibilně vykrývány a bez prodlení plněny.

Profesionální přístup, vysoké pracovní nasazení a obětavost Vašich hasičů přispěly k účinné pomoci v zasažených městech a obcích na Jesenícku. Ze strany obyvatelstva byla tato pomoc vnímána velmi pozitivně a byla vynikající prezentací celé hasičské komunity v těchto těžce zkoušených lokalitách.

Velice Vám děkuji za ochotu a flexibilní přístup Vašeho sboru, který přispěl ke zvládnutí této krizové situace. Prosím o předání našeho poděkování všem zasahujícím.

S pozdravem

Rozsvícení vánočního stroměčku

Dne 30. listopadu 2024 proběhlo v naší obci tradiční rozsvícení vánočního stroměčku. Letošní akce byla obohacena nejen krásnou sváteční atmosférou, ale také bohatým občerstvením, pestrým programem a kouzelným vystoupením dětí ze Základní a Mateřské školy Kozušany-Tážaly, které zazpívaly vánoční koledy. Jejich vystoupení bylo dojemné a navodilo tu pravou vánoční náladu.

Pro návštěvníky jsme připravili domácí vafle, párky v rohlíku, guláš a sekanou v bulce, které měly obrovský úspěch a sklízely samé pochvaly. Naše svažené víno bylo tak oblíbené, že se po třech hodinách vyprodalo. Situaci jsme ale pohotově vyřešili – podávali jsme opilý mošt a svažené víno jsme dovařovali přímo na místě. Celkový výdělek z občerstvení dosáhl téměř 15 000 Kč, které poputují na podporu dětí v Základní a Mateřské škole Kozušany-Tážaly. Součástí akce byl také jarmark výrobků, které připravily děti a učitelé ze ZŠ a MŠ. Každý kousek byl doslova kouzelný a přispěl k dokonalé vánoční atmosféře.

Tímto bychom chtěli z celého srdce poděkovat všem rodičům a dobrovolníkům, kteří se zapojili do organizace. Bez jejich pomoci by akce nebyla tak úspěšná. Děkujeme také všem, kdo se přišli podívat, podpořili akci a pomohli vytvořit krásný zážitek nejen pro děti, ale i pro nás všechny. Těšíme se na další společné setkání!

Veronika Prášilová Nemravová, předsedkyně SRPŠ

Svítime.... nejen na stroměčku

Je libo sekanou v housce.....

..... či sladké vafle??

Jarmark výrobků dětí z MŠ a ZŠ

Po postupu překvapili. Fotbalisté z Kozušan patří ke štikám 6. ligy

První zápas 1:5. Špatný výsledek, nepřesvědčivá hra. A ve vzduchu se vznášela otázka, jestli tahle soutěž přece jen nebude nad síly kožušanských fotbalistů. Liga s pořadovým číslem 6 (dříve 1.A třída) je přece jen něco jiného než B třída. Jenže co začalo průšvihem, mohlo po podzimu skončit bronzem. To by ale nesměli Kozli prohospodařit třígólové vedení nad hodolanskou Sigmou v posledním hracím dni. Ale popořadě...

Tahle soutěž je prostě jiná. Soupeři jsou kvalitnější, ve většině případů to platí i o terénech. A pak je tu ještě jedna věc – Nové Sady, Slavonín, Hodolany, Chválkovice... v 6. lize hrají čtyři týmy přímo z Olomouce, kam je to z Kozušan kousek. A když k tomu přičteme Bělkovice, Bohuňovice nebo Hlubočky, kam to z krajského města taky není daleko, vyjde z toho celá řada zajímavých měření sil s týmy z nedalekého okolí. Zápasy tak mají patřičný „derby“ náboj. Tahle soutěž prostě baví.

7-2-4

Ne, to není rozestavení na hřišti, ale bilance po podzimu. S celkem 13 zápasy si kožušanští fotbalisté poradili hodně solidně. Mezi polovinou srpna, kdy soutěž začala, a polovinou listopadu, kdy fotbalový podzim vrcholil, posbírali 7 vítězství, 2 remízy a jen 4x odcházeli ze hřiště bez bodu.

V čem je největší rozdíl oproti minulým sezónám? Víc inkasovaných branek. Zatímco za celou loňskou sezónu lovili brankáři Kozlů míč z vlastní sítě jen 31x, za polovinu té letošní už jsou statistiky skoro na stejném čísle – 29. V gólové produkci přitom ale aktuálně čtvrtý tým 6. ligy nezaostává. Za podzim 2023 vstřelily Kozušany 36 branek, za stejné období letos jen o šest méně. Může za tím být obecně ofenzivnější fotbal ve vyšší soutěži, ale také skutečnost, že na střelení gólů má tým okolo Davida Rozehnalů už dva vynikající střelce – Martina Thomase (8 branek) doplnila černovířská akvizice Marek Havelka (7 branek). Každý se fotbalově chová jinak, ale v jedné věci jsou stejní – když jsou na hřišti, smrdí to gólem. Na kontě mají polovinu všech kožušanských přesných zásahů. V ofenzivě však na podzim roku 2024 pomáhali i další. Záložník Tomáš Řehák si do kolonky branek zapsal čtyřku, 3 góly pak přidal Radek Palaščák z pozice krajního obránce či stopera.

#	Tým	Z	V	R	P	Skóre	B
1	SK Radslavice	13	11	2	0	33:12	35
2	FK Hlubočky	13	8	2	3	36:21	26
3	TJ Sokol Bohuňovice	13	7	2	4	33:27	23
4	TJ Kozušany	13	7	2	4	30:29	23
5	SK Chválkovice	13	6	3	4	35:18	21
6	FC Beňov	13	5	4	4	42:38	19
7	FK Nové Sady "B"	13	6	0	7	31:24	18
8	FC Želatovice "B"	13	5	3	5	27:32	18
9	FC Sigma Hodolany	13	5	2	6	33:31	17
10	SOKOL Opatovice	13	5	2	6	23:35	17
11	SK Bělkovice-Laštany	13	4	2	7	19:31	14
12	Sokol Kovalovice	13	3	3	7	28:22	12
13	FK Slavonín	13	2	4	7	22:32	10
14	TJ SOKOL Plumlov	13	1	1	11	15:55	4

🏆 Nejlepší podzimní střelci

1. Martin Thomas – 8 branek
2. Marek Havelka – 7 branek
3. Tomáš Řehák – 4 branky
4. Radek Palaščák – 3 branky
5. Matěj Fiala – 2 branky

Pohoda na domácí střídačce

Tým, tým, tým...

Střelci jsou nedostatkové zboží, a tak jsou zcela po právu centrem pozornosti každého fotbalového statistika. Jenže bez fungujícího týmu, který jim kryje záda v obraně a servíruje míče do výhodných pozic, by ani ten nejlepší šutér nic nedokázal. Ocenění za úspěšnou polovinu sezóny tak zaslouží hráči, kteří absolvovali nejvíce soubojů, propotili nejvíce triček a naběhali nejvíce kilometrů – zkrátka ti nejvytíženější. Přes magickou tisícovku se přehoupł jediný: Petr Vyroubal, který tým před sezónou posílil z Černovíra. „Baťovských“ 990 minut pak odehráli Jan Herzán a David Rozehnal. Nad 800 minut se vešlo celkem 10 hráčů – vedle již jmenovaných třeba záložníci Matěj Fiala, Tomáš Pustka a Jan Krátký. Nebo jistota mezi tyčemi Martin Blaha.

JMÉNO	ZÁPASY	MINUTY	GÓLY
1. VYROUBAL PETR 🏆	12	1042	👤
2. HERZÁN JAN 🥈	11	990	
3. ROZEHNAL D. 🥉	11	990	
4. THOMAS MARTIN 🍌	12	975	👤👤👤👤👤👤👤👤
5. PALAŠČÁK RADEK	12	974	👤👤👤
6. FIALA MATĚJ	13	966	👤👤
7. PUSTKA TOMÁŠ	12	964	👤
8. BLÁHA MARTIN	10	900	
9. KRÁTKÝ JAN	10	848	👤
10. HAVELKA MAREK	12	833	👤👤👤👤👤👤

Výzva pro jaro?

Jak se fotbalisté TJ Kozušany 1977 chtějí prezentovat na jaře? „Tak na to je poměrně jasná odpověď. Předvádět dobrý, kombinační fotbal. Snažíme se příliš neuchylovat k nakopávání míčů. Chci, abychom každou situaci řešili konstruktivně. Taková hra baví nás na hřišti a podle ohlasů vím, že i diváky okolo něj,“ uzavírá hrající trenér David Rozehnal. Jarní část 6. ligy zahájí fotbalisté v neděli 23. března 2025 v nedalekém Slavoníně. První domácí zápas odehrají o týden později, kdy budou chtít Bohuňovicím oplatit vysokou porážku z úvodu sezóny. Přijďte se na úspěšný sportovní tým na jaře podívat?

Radek Palaščák

Z FOTBALOVÉHO ĎOLÍČKU PŘÍPRAVEK A ML. ŽÁKŮ

Po menší pauze se vám hlásíme s dalším reportem zaostřeným i na naše mládežnické kategorie, zejména na jejich fotbalové zápasy v podzimní části sezony.

Nejstarší a nejstřílenější skupinou jsou naše 2012-ky. Kluci si kroutí už druhý rok v soutěži mladších žáků a vedou si velice dobře. I když naše řady decimovala na začátku sezony velká marodka, kdy naše střídačka zela prázdnotou a do základu jsme si museli vytažovat hráče z mladších ročníků, přece jen se nám podařilo ukopat první místo v tabulce. Pro nás trenéry je to i jasný signál o tom, že výkon není jen o jednom či dvou „vyhranějších“ hráčích, ale kluci jsou schopni se semknout a makat jako celek.

2013-ky si letos poprvé vyzkoušely formát 7+1 na větším hřišti v rámci soutěže mladších žáků. V papírově poměrně těžké skupině si naši nevedli vůbec špatně a podzim zakončili v první polovině tabulky na pátém místě. Kluci se musí vyhrát a tak převážnou část sezony trénovali se svými staršími kamarády.

Zatímco výše uvedené kategorie sehrávaly zápasy v rámci okresní soutěže, tak 2014-ka se odvážně přihlásila do soutěže krajské a jméno kožušanského fotbalu tak bylo vystaveno na oltář proti daleko zvučnějším, jako jsou Sigma Olomouc, Přerov, Prostějov, Uničov, Šumperk, Zábřeh, Mohelnice a další. V této věkové kategorii se stále hraje turnajovým způsobem a s bilancí 10 výher, 2 remíz a 12 proher je to podle trenéra Roba výsledek nad očekávání. Jak hodnotí trenér vlastními slovy: „*My jsme suverénně nejmenší oddíl. V začátku soutěže se kluci srovnávali s rychlostí, na kterou nebyli zvyklí, ale postupem času jim to šlo lépe a ukázali, že krajskou soutěž mohou hrát a jak moc je posouvá. Zatím kluci udělali za podzim největší progres za tu dobu, co tady trénují.*“

Nejmladší registrovanou skupinkou fotbalistů je ročník 2015 a mladší. Stejně jako jejich starší kolegové z 2014-ky hrají turnajovým způsobem, kdy se během sezóny utkávají vždy s dalšími třemi družstvy víkend co víkend. Je u nich vidět velká chuť a rostoucí nadšení. U většiny hráčů je vidět velký pokrok a i mladší hráči už ví, kde se na hřišti pohybovat a bojují, jak se patří. Nadcházející jarní část sezony ještě odehrají všichni spolu a od příští sezony ročníky 2015 a 2016 posuneme o kategorii výš a šanci tak budou dostávat další talentovaní hráči, kteří se doposud seznamovali s fotbalem spíše hravou formou, která bude postupně doplněna i fotbalovým drilem.

Nemůžeme nezmínit další pohybové aktivity, které stále běží paralelně s fotbalovými tréninky a to jsou pohybovky pro nejmenší, kam pravidelně dochází až 12 dětí převážně předškolního věku. Této skupině se věnuje Tom Henkl. Pohybovky pro starší kluky vedou Rob Podhorný a Martin Furo. Tyto tréninky jsou zaměřeny na rychlost, dynamiku, sílu a obratnost. Nermalou částí tak přispívají ke zlepšování pohybových vlastností potřebných právě, ale nejen pro fotbal. Vybraní hráči ze

všech skupin se pak každý týden účastní navíc i gólmanských tréninků.

Veškerá činnost spojená s výše uvedenými aktivitami znamená vklad spousty času, úsilí a energie ze strany trenérů. Neméně důležitou přísadou do tohoto mixu je nadšení a pílě dětí a také podpora a porozumění ze strany rodičů. Kdyby něco z toho vypadlo, tak by nám to prostě nikomu nechutnalo.

2012-ky na turnaji v Olšanech u Prostějova

2013-ky v Olešnici u Bouzova

2014-ky na turnaji v Holici

2015-ky na turnaji na Nových Sadech

V rámci pokračujícího rozvoje TJ Kozušany se letos podařilo „dorazit“ několik investičních akcí, které jsme si naplánovali. Jedná se především o dokončení plotu oddělujícího areál od zahrádek sousedících parcel a s tím související instalace záchytných sítí, které minimalizují počet situací, kdy balóny končí právě na sousedících pozemcích.

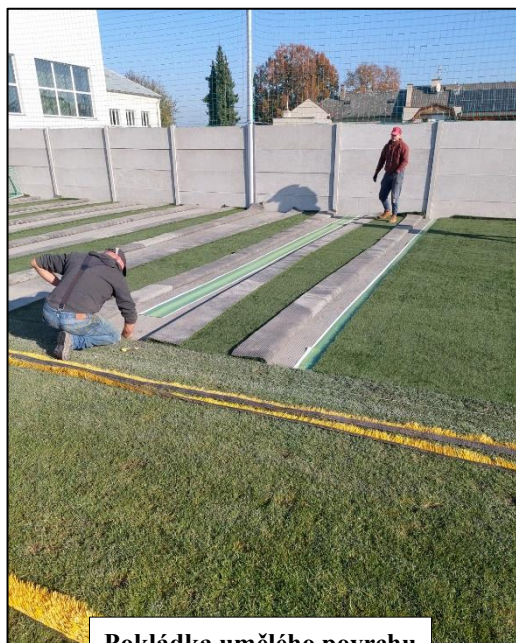
Další, dlouho očekávanou akcí, bylo položení tzv. „umělky“, tedy umělého trávníku do prostoru mezi hřištěm a výše zmíněným plotem. Rozšířila se nám tím nejen hrací plocha, ale i paleta činností, které můžeme nejen s dětmi dělat zejména v podzimním či jarním období, kdy je nepředvídatelné počasí a brzy tma. Na to všechno nám svítí nové osvětlení instalované právě nad plochou umělky.

Roh areálu sousedící s místní komunikací vedoucí k železniční trati, dříve lemovaný nevzhledným rezavým plechovým plotem, byl narovnan a vystavěn ze ztraceného bednění. Vstup do areálu tak dostal důstojnější formu a navíc se zvětšil o plochu, kde by měl být v krátké budoucnosti položen rovněž umělý povrch.

Nový způsob vytápění, který je již zmíněn v úvodní části zpravodaje – [Obecní zprávy](#), je prozatím další, nikoli však poslední inovací. Vstup do areálu nově zdobí velkoformátové logo TJ Kozušan, dále pak rozměrné nástěnky se jmény sponzorů, informací z fotbalového dění či rozvrhu aktivit v areálu.

Instalace ochranných klecí na nové jednotky vytápění v místní tělocvičně

Pokládka umělého povrchu

Podvečerní hemžení na umělce

Samozřejmě nic není zadarmo. Shánění financí je věčný evergreen. Důležitým partnerem je pro nás v tomhle směru naše obec. Dále se snažíme efektivně využívat dotací, sponzorských darů či členských příspěvků. Nic z výše uvedeného by také nebylo možné uskutečnit bez elánu a nadšení pro dobrou věc, kterou rozšiřování a zvelebování prostor sloužících našim dětem bezesporu je. Toto přichází z mnoha stran a proto bychom tímto chtěli poděkovat rodinám trenérů, rodičům dětí a přátelům sportu – fotbalu zvláště, kteří pravidelně pomáhají a přikládají ruku k dílu.

Kolektiv trenérů

KALENDÁŘ NEJBLIŽŠÍCH AKCÍ POŘÁDANÝCH V OBCI

Leden	11	Melody Bojs & přátelé	Tříkrálová taneční estráda	Od 19 hod.	KD
	21	Obec	Čuhácké nářečí dříve a nyní	Od 17 hod.	KD
	25	SDH	Hasičský ples	Od 20 hod.	KD
Únor	15	Myslivecké sdružení	Myslivecký ples	Od 20 hod.	KD
Březen	1	Obec & SRPŠ	Masopustní průvod obcí	Od 09 hod.	Tážaly u točny
	1	SRPŠ	Masopustní ples	Od 20 hod.	KD
	22	SRPŠ	Dětský maškarní ples	Od 15 hod.	KD

Tážaly (*1884 – †1966)

Před deseti roky, v úterý 29. července roku 2014 v rámci stého výročí vypuknutí 1. světové války, vyšla na první stránce OLOMOUCKÉHO DENÍKU, s pokračováním uvnitř listu, rozsáhlá reportáž o tážalském rodáku Metoději Lenochovi. Podklady k tomuto článku čerpal autor hlavně z válečného deníku, který mu poskytla Metodějova vnučka Marie Vacová.

Poněvadž na letošní rok připadá 140. výročí narození Metoděje Lenocho, chtěl bych čtenářům Zpravodaje v krátkosti přiblížit jeho životní příběh.

V noci z 27. na 28. června 1914 se tehdy třicetiletému Metoději Lenochovi zdál zvláštní sen. „Viděl jsem v něm na obrovském osvětleném prostranství velké množství vojska seřazeného ve čtvercích s podélnými i příčnými rozestupy. Výstroj a výzbroj vojáků se oslnivě leskla. Najednou objevil se mezi vojskem černý jezdec s rytířskou kuklou na obličejí a zahalený v dlouhý černý plášť i s koněm. Cvalem projížděl mezi vojáky a občas se rozmáchl svým mečem...“

Po neklidné noci si ráno na svůj sen nevzpomněl. Teprve odpoledne, kdy se dozvěděl zprávu o sarajevském atentátu na rakouského následníka trůnu arcivévody Františka Ferdinanda D'Este a jeho manželku Žofii, rozenou hraběnku Chotkovou, rozpomněl se na svůj živý sen. „To bude válka,“ problesklo mu hlavou.

O necelý měsíc později, když se domů do Tážal vracel z Prahy, se v Národních listech dočetl o rakouském ultimátu, které odevzdal vyslanec Giesl von Gieslinger srbské vládě v Bělehradu a o následném vyhlášení částečné mobilizace. „To ultimátum znamenalo konec všem nadějím na smírné urovnání konfliktu“ poznamenal si Metoděj v úvodu svého zápisníku.

Po deštivém víkendu 26. července zjistil, že částečná mobilizace se týká také třetího armádního sboru v Grazu (Štýrský Hradec – asi 50 km na jih od Vídně), ke kterému patřil. Okamžitě se začal připravovat k narukování.

V malém obchůdku si koupil příruční kufřík a kapesní nůž. „Ten jsem měl po celou válku, teprve v roce 1919 ztratil jsem ho na Slovensku, kde jsem se zúčastnil vojenského obsazení Slovenské republiky rad,“ vzpomínal na prvních stránkách deníku.

„U ševce Vymlátíla koupil jsem dva páry střevíc, tuším, že šestnáct korun za pár. Doma jsem si přibalil do zavazadla tři páry spodního prádla. Předpokládal jsem, že mi bude stačit. Počítal jsem na šest týdnů války, prvních čtrnáct dní bude trvatí nástup armád, načež dojde k první srážce, po dalších čtrnácti dnech dojde k nové bitvě a po nových čtrnácti dnech bude sveden rozhodující boj, a pak už pojedou domů. Jaká to byla naivní představa, a to jsem nebyl sám, kdo počítal s krátkým trváním války,“ pomyslel si později.

Poslední noční vlak z Blatce ho v úterý 28. července 1914 odvezl přes Prostějov a Brno do Vídně. Na Jižním nádraží jej míjelo provolání prodavačů novin: „Extraausgabe: Kriegserklärung Serbien, Allgemeine Mobilisierung“ (zvláštní vydání: vyhlášení války Srbsku, všeobecná mobilizace). Částečná mobilizace je s okamžitou platností nahrazena mobilizací všeobecnou, něco dosud nezvyklého a nebývalého, kdy všichni muži ve věku 21 až 42 let hrnuli se ke svým regimentům.

Z Jižního nádraží spěchal Metoděj drožkou na nádraží Severní a odtud jel vlakem směrem na Graz a dále přes Maribor až do města Ptuj ve východním Slovinsku.

„Zde jsem byl jako Postoffizier přidělen k velitelské kanceláři. Chodil jsem pro praporečnickou poštu na poštovní úřad a to se mi stalo osudem. Seznámil jsem se tam s poštovní úřednicí Fani (Františkou) Čretnikovou dcerou Jakoba Čretnika ze Šentjur (Sv. Jiří).

Když jsem později z Ptuje odešel, dopisovali jsme si spolu a po válce jsem sedl na vlak, jel do malého městečka Mozirje, ležícího na řece Savinja v severním Slovinsku a zde jsme se s Faninkou 7. ledna 1919 vzali.“

UTERÝ 29. ČERVENCE 2014 - ČÍSLO 175

TĚŠTE SE na rozšířené vydání víkendové přílohy **MOJE RODINA - FAJN ŽIVOT**

REGIONÁLNÍ deník **Moje rodina** pravidelně každou sobotu

OLOMOUCKÝ deník S DENÍKEM UŠETŘÍTE!

www.olomouckydenik.cz

SLEVOVÉ KUPONY Vydejte se do Muzea Mohelnice: 1+1 VSTUPENKA ZDARMA

Počítal jsem s šesti týdny války

Sto let od začátku první světové války si včera připomněli lidé na mnoha místech v kraji. Přinášíme příběh rodáka z Tážal u Olomouce, důstojníka rakousko-uherské armády.

28. 3. 1884, † 1966 v Tážalech na Olomoucku
Byl to vrcatelný synem Fabiána a Františky Langových v Tážalech. Po matčině strýci zemřelí reálné škole v Prostějově vystudoval stavební obor Českého vysokého učení technického v Praze. Předpokládá se sarajevským atentátem narukoval a od srpna 1914 do 8. února 1918 působil na jižní frontě. V lednu 1919 se oženil s Františkou Čretnikovou, se kterou se poznal během války ve Slovinsku. Narodily se jim tři děti. V roce 1920 přešel po otci hospodářství, od roku 1924 až do června 1945 působil v různých vesích. Věděl Panský kroniku, ta byla natolik vystředná, že jí v listopadu 1940 napsal omezené úřady, po návratu jí doplnil zápisy, ovšem byla mezi v roce 1949 opět odedána. Po roce 1949 odešel do ústraní, zemřel ve věku 82 let.

28. 6. 1914 vypukl sarajevský atentát na Františka Ferdinanda a jeho manželku Žofii v Sarajevu se dozvěděl až následující odpoledne. V onu chvíli již našel, že příští dny se bez konfliktu neobejdou. Narukoval ihned poté, kdy rakousko-uhersko-vyhlásilo Srbsku válku. Myslel si, že po pár týdnech bude po všem. „Jaká to byla naivní představa, a to jsem nebyl sám, kdo počítal s krátkým trváním války,“ napsal si později Metoděj Lenocho do zápisníku. Jeho kopii poskytla redakci Deníku jeho vnučka. Její dědeček se z fronty domů vrátil na konec až na začátku roku 1918.

28. 7. 1914 vyšetřuje rakousko-uhersko Srbsku válku a Metoděj Lenocho odjíždí z Olomouce posílen vlnou do města Ptuj (v dnešním Slovinsku)

28. 8. 1914 je Metoděj Lenocho z Prahy převelen k odtěžení ženitů do rakouských Therapsy, tedy do Malborghetu a penzionu Hensel

8. 2. 1918 opouští Metoděj Lenocho italskou frontu a je převelen k jižnímu kufří

11. listopadu 1918 podepsalo osmimocné Hrotopo příměří v Gornji Ptuju, čímž první světová válka skončila

PROJEKTAŘKA DENÍKŮ JANA LABOUNŮ PRŮP. DENÍKŮ REGIONÁLNÍHO VOLKSKÉHO LISTU ARCHIV METODĚJE LENOCHA

Diustovník na frontě

Pokračování na straně 8

Svatebnímu dni však předcházely dlouhé roky války. Když se rakouský útok proti srbské armádě, započatý 12. srpna 1914, zhroutil prakticky během pouhých deseti dnů, začalo z Ptujе odjíždět blíž k frontovým bojům velké množství vojáků. Byli ověšeni květinami a posílení alkoholem zkrášlovali vagony karikaturami Rusů a Srbů na šibenici.

Sám Metoděj Lenocho pak městečko opustil 22. srpna. Rozkazem byl jmenován velitelem ženijního oddílu a převelen do horské tvrze Malborghet v Korutanech poblíž Italské hranice. Toto místo, přezdívané jako Rakouské Thermopyly, se nacházelo v hraniční oblasti Alp.

Oddíl Metoděje Lenocha sem dorazil po dvou dnech jízdy vlakem a pěší cesty. „**Do pevnosti byl jsem vpuštěn já sám. Když jsem šel tmavou chodbou, působilo to na mě tísnivě. V Zimmer č. 17 čekal na mě velitel pevnosti, dělostřelecký hejtman Kölbl. Hlásil jsem mu příchod našeho asi dvaceti pětičlenného oddílu,**“ uvedl k prvním okamžikům v pevnosti.

Po 23. květnu 1915, kdy do války s Rakousko-Uherskem vstoupila dosud neutrální Itálie, si boje ve vysokohorském terénu rychle vynutily nasazení improvizované i nově vyvinuté techniky a vybavení pro vedení bojových akcí v horském terénu. Jednou z významných a ničivých zbraní se stalo navrtávání a podkopávání skalních štítů za účelem vyhození jejich vrcholů do povětří, což umožňovalo zasypat nepřátelské pozice kamennými a sněhovými lavinami.

Pro ženijní oddíl Metoděje Lenocha nastalo pravé peklo, když museli vyhazovat do povětří řadu mostů a dalších objektů v předpolí tvrze Malborghet.

V Tarvisu, nacházejícím se asi 10 km od fortu Malborghet se setkal Metoděj se svým mladším bratrem Oldřichem, který sloužil u divize Lir 21 z Dolních Rakous. „**Byli jsme oba rádi nad shledáním v daleké cizině. U stejné divize Lir 21 sloužil také Salvin Pernička z Tážal, a to byl jediný můj spolurodák, s kterým jsem se v poli za války sešel**“ neskrýval pochopitelné emoce.

V deníku, který však nepopisuje jeho válečnou účast až do konce, se zmiňuje např. o těžkých bojích v horách, o smutném pohřbívání mrtvých vojáků, kteří padli při útocích Italů, nebo o nebezpečných přesunech a pochodech v alpských horách, kde za každou skálou hrozilo zajetí nebo i smrt. Závzpomínal také nad nezday, ke kterým patřil například jeden ze zážitků při kladení min z ekrazitu. „**Když bylo vše hotovo, poslal jsem vojáky do bezpečí a sám jsem dokončoval poslední úpravu. Při tom zachytil jsem nohou za drát, mina vybuchla a už létalo kamení nad mojí hlavou. Bylo moje štěstí, že jsem duchaplně zalehl do dolíku, takže jsem svoji neopatrnost přežil ve zdraví.**“

Bez vážnějšího zranění, ačkoliv denně manipuloval s výbušninami, sloužil Metoděj Lenocho u ženijního vojska na italských hranicích až do 8. února 1918. Poté byl zásluhou svých schopností převelený do armády francouzského generála Hénucquea, se kterým se v roce 1919 zúčastnil vojenského obsazení Slovenské republiky rad. O rok později byl demobilizován a vrátil se do rodných Tážal.

Metoděj Lenocho se narodil 28. března 1884 v selské rodině jako prvorozený syn z dvanácti dětí Fabiána a Františky Lenochoových v Tážalech č. 21. Obecnou školu vychodil v Charváttech, a protože k hospodaření na jejich dědičném gruntě byl předurčen jeho mladší bratr Oldřich, šel Metoděj z rozhodnutí otce na studie. Absolvoval zemskou vyšší reálnou školu v Prostějově, načež po maturitě vystudoval stavební odbor českého vysokého učení technického v Praze.

Po studiích prodělal základní vojenskou službu jako *jednoroční dobrovolník, po níž byl zařazen do pluku třetího armádního sboru, kde jako Zuksführer (četař) absolvoval školu pro důstojníky v záloze. Po úspěšné zkoušce nastoupil šestiměsíční praxi u vojenského útvaru v Grazu, kterou opět zakončil zdárnou zkouškou a v hodnosti poručíka odešel do aktivní zálohy.*

Potom byl ještě z rezervy párkrát armádou povolán k několikadennímu vojenskému cvičení u svého praporu v Ptuj. Naposled, těsně před vyhlášením částečné mobilizace, dostal Metoděj povolávací rozkaz k dvacetiosmidenním manévřům. Než však mohl tuto svou vojenskou povinnost splnit, vypukl světový konflikt a dvacet osm dní se mu protáhlo na více jak čtyři roky.

Válku, jak je výše uvedeno, přežil ve zdraví, vrátil se domů, oženil se a ačkoliv měl o svém dalším životě jiné představy, stal se nechtěně tážalským sedlákem. Jeho bratr Oldřich totiž 18. srpna 1918 na následky válečných útrap zemřel a Metoděj se v roce 1920, na velké naléhání svého otce, ujmul rodného gruntu.

Co se týká jeho osobnostního profilu – byl velice obširný. Jako člen Sokola vykonával v blatecké Jednotě postupně funkce jednatele, matrikáře, kulturního referenta, vzdělavatele a nakonec i místostarosty. Jeho projevy či výchovné přednášky pro mladý sokolský dorost byly vždy prodechnuté vlastenectvím a národní hrdostí. Své češství a svůj vztah k národu projevoval aktivním členstvím v kožušanském spolku Národní jednota. Velmi činně se také účastnil na veřejném životě Tážal. V obecních volbách v r. 1924 si ho tážalská občané zvolili do Obecní rady a tuto funkci vykonával až do června 1945, kdy bylo Obecní zastupitelstvo rozpuštěno a na jeho místě ustanoven Místní národní výbor.

**Rodina Metoděje Lenocha:
Milan, Metoděj, Marie provdaná Vacová, Františka, Vladimír**

V roce 1929 byl Metoděj Lenocho pověřen vedením Pamětní knihy (kroniky) Tážal. Jeho zápisy místních událostí a obecních záležitostí jsou velice výstižné, gramaticky i stylisticky bezchybné, dokonalé a hlavně pravdivé.

To se však nelíbilo ani Němcům za Protektorátu a ani novému režimu po roce 1948. Z toho důvodu musel v listopadu 1940 kroniku odevzdat německým úřadům, a když byla po válce navracena a Metoděj Lenocho chybějící válečné roky dopsal a v zápisech pak dále pokračoval, byla mu v roce 1949 opět odňata, a to tážalským Místním národním výborem.

Po tomto roce Metoděj Lenocho odešel z politického i veřejného života Tážal do ústraní.

Zemřel v Tážalech 19. dubna 1966 ve věku 82 let. Jeho manželka Fani jej přežila o pět let.

Milan Ženčák

Vážení a milí,

domnívám se, že ste rok 2024 řádně ozavřele a že jarní měsíce s Popelčini středů napomožou zrodo naděje příštího jara.

Dveře a okna se otvírají dokořán. Každý svým způsobem ohlašuje nástup jara. Zimní spáči a opeřenci se klačijí k lidským příbytkom. Menší havěť – dětská, se odebrala s poučením rodiču na zápeci, abe nepřekážela a většinu abe bela rychle v limbo. Hospodář, ten be rád znal povětrnost' příštího roka. Počítá dně před Božim narozenim a Třema králema – vi, že je jich 12, no a hospodeň se oddává hádani předpovědi počasí.

Me to dnes necháme na třeti osobě a to pani z meteoústavo. Pak se jenom podivojem, co s nama to počasí provádí.

Ale dnes se nedá ničemo věřet'. Celý svět je rozdivočený, meze ledi se osazoje neklid.

Nebelo, jak dež sme se mohle bavit' nacvičováním divadla, kde se zúčastňovala celá dědina. A nešlo jenom o občane naší dědine, bela to kultura celý kolátore. S nacvičeným divadlem se zajíždělo do vzdálenišich obcí, zkrátka kulturú, kerú vetvářela místni osvětová beseda, žila celá dědina. V obce měla množství obětavcu, keři pro společný zájem odělale první ai poslední.

Ale hlavú belo vedeni.

V čele s O. Zavadilem, rod Nepustilových, Pazderovi, Macenauerovi, ředitelie obúch škol – blatecky a kožušanský E. Balik a V. Schindler, Nakládalo, Zvonečkovi, Buchtovi, Sůškovi, tatiček Kupka a pan Thun – ostatní si přepomeňte na fotkách v obecnim kalendářo na rok 2025. Tento bohulibý zájem postihl v dědině každú domácnost'. Tož si prohlidněte kalendář, dúfám, že se vám zážitke přepomenú.

Všecko se odbývalo v kulturním domě v Tážalech, kerý bel občanama postavený v akce Z a slavnostně otevřený bel Jirásková Lucernú v roko 1953.

Zkúšek se zúčastňovale ai neherci a belo-le potřeba doplnit ve hře osobo, režizer vebral z přítomných diváku, no a tak se mládež získavala a zvekala si stát' na jeviš'ťo před obecenstvem a ztracet' ostych.

Herci olomúckého divadla včetně fotografa a maskéra měle patronát nad celým súborem – bele to plodny dně.

Ale časy se měni.

Tož vekročte do toho novyho roko tú správnú nohú.

Marie Aclerová

Předvánoční čas s HelpCup

I letošní rok se uskutečnila vánoční dílnička v KD Tážaly a setkání s Krampus čerty. Tentokrát jsem akce rozdělila a celý druhý adventní víkend patřil dětem. Bylo to správné rozhodnutí, jelikož u obou akcí se vzhledem k velkému zájmu čas konce posunul.

V sobotu jsme tvořili nádherné výrobky v přísálí KD. Děti měly možnost vytvořit si svůj hrníček a podívat se na strojové vyšívání, vyrobit si sněhuláka, náramek, řetízek, náhrdelník. Za odměnu pod stromečkem na všechny děti čekal dárek. Než odešly domů, ještě musely zabalit dárek pro maminku. Co se ve zmíněném dárku skrývá, to vám nemůžu prozradit, neboť to ví jen přítomný čert s andělem. Grinch chtěl tyto dárky ukrást, ale čertice byla rychlejší a odnesla ho do pekla. Změřili jsme papírový řetěz a měl úctyhodných 40 m. Myslím tedy, že laťka na další rok je postavena hodně vysoko.

V neděli nás v areálu za tratí nejdříve čekala fire show zakončená ohňostrojem. Kolem 18. hodiny se otevřely brány pekelné a za tratí nás navštívili samotní čerti Krampusáci za dohledu černého a bílého anděla. Na celou akci dohlížel Mikuláš. Následovalo focení a kdo odcházel mezi posledními, mohl si i pekelné masky vyzkoušet. Byla to neskutečná podívaná, za kterou moc děkuji skupině Krampus Olomouc. V naší obci byli již potřetí a mohu potvrdit, že příští rok opět dorazí a zkontrolují všechny hřištníky.

Návštěvnost na obou akcích byla neskutečná. Moc děkuji za pomoc na vánoční dílničce Ivette Hlaváčové, která se mnou v pátek vše nachystala, pomáhala v kuchyňce a napekla všechny dobroty.

Hasičům děkuji za občerstvení v neděli za tratí, samozřejmě děkuji obci za poskytnutí prostor k těmto akcím pro děti. Veškeré pomoci si velice vážím, je čím dál těžší tyto akce zvládat, když už mám dvě pracující děti a nemohou tedy pomáhat, jak by chtěly.

Chtěla bych vám popřát pohodové Vánoce v kruhu rodinném, hlavně pak pevné zdraví. To si totiž za peníze nekoupíme. Od jisté doby se snažím alespoň jednou za den někomu vykouzlit úsměv na tváři a minimálně jednou za měsíc udělat dobrý skutek. Zkuste to a uvidíte, že svět bude hned krásnější a navíc takový upřímný úsměv nic nestojí!

Za HelpCup, Anna Rubačíková

Vánoční dílničky v plném proudu

NAŠI JUBILANTI 2025

Leden:

Marie BUCHTOVÁ	86 let
Drahlava ŠMEHLÍKOVÁ	84 let
Dobroslava BUCHTOVÁ	82 let
Zdeněk THUN	80 let
Jindřiška BUČKOVÁ	75 let

Únor:

Helena DOUBRAVSKÁ	89 let
František LAKOMÝ	87 let
Jindřiška DLOUHÁ	87 let
Vojtěška MRAKAVOVÁ	70 let

Březen:

Anežka VANÍČKOVÁ	94 let
Rostislav VANÍČEK	94 let
Jaroslav SLAMENEC	86 let
Ludmila ROZSYPALOVÁ	86 let
Zdenka MLČOCHOVÁ	82 let
Jaroslava POUČÍNSKÁ	81 let

Srdečně blahopřejeme!!!

Matice svatokopecká
zve na koncert vánočních písní a koled

Čas radosti,
veselosti

Bazilika Navštívení Panny Marie

Svatý Kopeček

neděle 29. prosince 2024 v 18:00

Cimbálová muzika Bukovinka
Ženský sbor Jaderničky
Hanácký mužský sbor Rovina

Předprodej vstupenek
na www.smsticket.cz

Zbylé vstupenky
budou v prodeji na místě

Za finanční podpory:
Město Bystřice pod Hostýnem
Statutární město Olomouc
Olomoucký kraj

POZVÁNKA NA BESEDU:

ČUHÁCKÉ NÁŘEČÍ
dříve a nyní

Datum konání: **úterý 21. ledna 2025 od 17 hodin**
Místo konání: Kulturní dům v Tážalech (Tážaly 1)

Jak vznikla „čuháčtina“, čím se vyznačuje, která zvláštní slova obsahuje a kde všude se tímto nářečím mluvilo? A jak se na Olomoucku a vůbec na Hané mluví dnes? Nejen o tom si popovídáme, poslechneme si i autentické zvukové nahrávky, které byly pořízeny už před více než 50 lety, a samozřejmě uvítáme veškeré postřehy od Vás, místních.

Těšíme se na Vaši účast!

Přednášejícím je **Mgr. Filip Kubeček**, dialektolog z Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR a student doktorského studia na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Podílí se na tvorbě *Slovníku nářečí českého jazyka*, série *Atlasu nářečí českého jazyka* a věnuje se výzkumným projektům, mapujícím aktuální stav českých dialektů, i popularizační činnosti.

Kresby na pozvánce byly převzaty z publikace *Čuhácká dědina* (F. Dočkal, 1967).

VZPOMÍNÁME

Vlastimila STAVĚLÍKOVÁ
†4.11.2024 (80 let)

Josef ZMEŠKAL
†11.12.2024 (87 let)

17. ročník fotografické soutěže Mikroregionu Království

Vojtěch Kintl z Tážal již několik let úspěšně zastupuje naši obec ve fotografické soutěži „Království objektivem občanů“. Také letos dosáhl na mety nejvyšší. V kategorii „Pole a zahrádka“ se umístil na prvním místě a v kategorii „Jak se žije v Království“ na místě druhém. Za jeho krásné fotografie a vzornou reprezentaci mu děkujeme a blahopřejeme.

1. místo v kategorii „Pole a zahrádka“

2. místo v kategorii „Jak se žije v Království“

Vojta Kintl na vernisáži při přebírání čestných cen

Kdo jsou to Blatáci, Zabečváci, Baňáci, Žluťáci či co je to placák, člon, šatka, čepec, obálenska, napléták, tetka, rukávce, varhany, honzík a jejich místo v hanáckém kroji, že „Hanačka musí být do áčka“ to vše a mnohem více jsme se mohli dozvědět na besedě paní Bronislavy Millé, roz. Bečákové na téma „Povídání o hanáckém kroji“, která se konala v listopadu v KD Tážaly.

